Rocznik siedemdziesiąty

Orędownik Kościelny

Urzędowy organ Diecezji Chełmińskiej

Nr. 9 Pelplin, dnia 1 września 1927

Treść:

82. Officium i Msza św. o św. Teresie od Dzieciątka Jezus. 83. O Mszy św. wobec wystawionego Najśw. Sakramentu. 84. Dot. Dzieła Rozkrzewienia Wiary. 85. Dot. taksy diecezjalnej stypendyj mszaln. 86. Dot. wygłaszania kazań przez kapłanów z obcej diecezji. 87. Dot. XX. Wizytatorów. 88. Dot. organistów. 89. Dot. kursu sztuki kościelnej. 90. Dekret dot. przyłączenia mieszkańców miejscowości Cementownia, pow. wejherowski, do parafji wejherowskiej i odłączenia od parafji górskiej. 91. Dot. Tygodnia Lotniczego. 92. Nominacje i zmiany wśród duchowieństwa.

82

Dotyczy Officium i Mszy o św. Teresie od Dzieciątka Jezus Urbis et Orbis

Odkąd Stolica Apostolska najwyższym wyrokiem swoim roku 1923 zarządziła, że św. Teresie od Dzieciątka Jezus, Pannie, cześć niebian oddawać należy, rozszerzyło się wszędzie wielkie do owej świętej Panny nabożeństwo, które niezliczonemi łaskami i cudami jakby deszczem róż ożywione, z dnia na dzień rośnie w sposób przedziwny. Z tego to powodu wielu Biskupów a nawet Kardynałowie Kościoła Rzymskiego objawili gorące pragnienie, żeby Najwyższa Zwierzchność chwalebną cześć św. Teresy od Dzieciątka Jezus ustanowiła na całym świecie, a wniosek ten wielce się Papieżowi Piusowi XI podobał. Stąd to przedłożono Officium i Mszę ściśle wedle przepisów Dekretu z 20 lutego 1926 ułożoną a przez J. E. Kardynała Prefekta Kongr. Obrzędów wraz z W. O. Generalnym Promotorem Wiary dokładnie zbadane dnia poniżej oznaczonego Ojcu św. z prośbą, aby święto św. Teresy od Dzieciątka Jezus na cały rozprzestrzeniono Kościół. Jego Świątobliwość raczył powyższe Officium i Mszę w całej osnowie zatwierdzić i przykazał, aby Święto św. Teresy od Dzieciątka Jezus, Panny, corocznie 3 października obchodził kler świecki i duchowny w całym Kościele jako duplex minor z uwzględnieniem rubryk. Bez względu na jakiekolwiek temu przeciwne zarządzenia.

Dnia 13 lipca 1927.

† **A. Kard. Vico, Bp. Portuen. i św. Rufiny,**
Pref. Kongr. Obrządk.

Angelus Mariani, Sekretarz

Uwaga: Formularze Officium i Mszy św. na cześć św. Teresy od Dzieciątka Jezus nabyć można w Kancelarji Biskupiej w Pelplinie razem za 80 groszy.

83

Dotyczy Mszy św. wobec wystawionego Najśw. Sakramentu.

Sacrae Rituum Congregationi propositum fuit dubium:

„An liceat Missam cum cantu vel lectam celebrare coram Ssmo velato vel in pyxide exposito, intra vel extra tabernacluum?" Et quatenus Negative:

„Utrum huiusmodi usus saltem tolerari possit?"

Et Sacra Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, respondendum censuit: „Negative ad utrumque".

Hac nacta occasione ipsa Sacra Rituum Congregatio decreta N. 3448, Societatis Jesu, 11 Maii 1878, (Quid sentiendum de usu in dies semper invalescente celebrandi Missas coram SSmo Sacramento publice exposito in Ecclesiis, in quibus non desunt alia altaria; item et distribuendi sacram Communionem in iisdem Missis et extra Missas in eodem altari? et quatenus tolerari possit talis usus?) — „Ad primam partem: Non licere sine necessitate, vel gravi causa, vel ex speciali indulto; ad secundam partem: Negative". et N. 4353, Marianopolitana, 17 Aprilis 1919, circa Missam et sacram Communionem in Altari expositionis SSmi Sacramenti, adhuc in suo robore manere declarat; eorumque observantia a Revmis locorum Ordinariis peculiari studio curanda est.

Atque ita rescripsit ac declaravit, die 27 Iulii 1927.

† **A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,**
S. R. C. Praefectus.

L. — S. Angelus Mariani, Secretarius.

84

Dotyczy Dzieła Rozkrzewienia Wiary.

Celem poparcia jak najwydatniejszego Dzieła Rozkrzewienia Wiary i zjednania mu łask jak najobfitszych, zarządzamy na mocy dekretu Stolicy św., aby

1. corocznie ostatnia niedziela września stała się dniem modlitwy na intencję Dzieła Rozkrzewienia Wiary;
2. w dniu tym we wszystkich kościołach i kaplicach publicznych wygłoszono kazanie i odmówiono modlitwę na rzecz misyj;
3. dodano wtedy we mszy św. orationem pro fidei propagatione, o ile na to zezwalają rubryki.

Wierni przystępujący w ową niedzielę do Komunji św. i modlący się na intencję nawrócenia pogan zyskują odpust zupełny, który może ofiarować także za zmarłych.

Pelplin, dnia 30 sierpnia 1927.

† **Stanisław Wojciech,**
Biskup Chełmiński.

85

Dotyczy taksy diecezjalnej stypendyj mszalnych

Ustanawiamy odtąd jako stypendjum na mszę św. cichą najmniej 2 zł, na mszę śpiewaną 5 zł. Z stypendjum z mszy śpiewanej pobiera organista 1 zł, zakrystjan 25 gr.

Pelplin, dnia 31 sierpnia 1927.

X. Rogala,
Wikarjusz Jeneralny.

86

Dotyczy wygłaszania kazań przez kapłanów z obcej diecezji

Na podstawie can. 1341, 1 i 2 nie wolno bez zezwolenia Biskupa-Ordynarjusza wygłaszać kazań kapłanom z obcej diecezji w obrębie diecezji chełmińskiej. XX. Proboszczowie oraz Zarządcy parafji powinni o zezwolenie takie wnieść zawczasu do Kurji Biskupiej w Pelplinie.

Pelplin, dnia 31 sierpnia 1927.

X. Rogala,
Wikarjusz Jeneralny.

87

Dotyczy XX. Wizytatorów

Mianuję niniejszem wizytatorem

I. **dla szkół średnich**
  a) dla gimnazjum: **X. prof. Partykę z Pelplina,**
  b) dla seminarjów: **X. prob. Karczyńskiego z Łasina,**
  c) dla innych szkół średnich (wydziałowych, handl. itd.): **X. prob. Marchlewskiego z Łążyna.**

II. **dla szkół powszechnych:**
  XX. Dziekanów poszczególnych dekanatów oraz po 2 XX. Proboszczów z każdego dekanatu.

XX. Dziekani przedłożą aż do 1 października r. b. po dwóch kandydatów z swego dekanatu na wizytatorów oraz podział dekanatu na trzy części wizytacyjne.

Pelplin, dnia 31 sierpnia 1927.

† **Stanisław Wojciech,**
Biskup Chełmiński.

88

Dotyczy organistów

Uchylając poprzednie zarządzenia, postanawiam, aby odtąd nie przyjmowano organistów, nie posiadających egzaminu kwalifikacyjnego. Organiści poniżej lat 35, nie mający kwalifikacyj, powinni się o nie postarać w ciągu roku za pomocą egzaminu, złożonego przed biskupią komisją egzaminacyjną.

Dążyć należy usilnie do tego, aby pensja organistów z biegiem czasu podniosła się i osiągnęła, o ile możności, wysokość pensji urzędników państwowych.

Celem kontroli prawidłowego wykonania utworów muzycznych ustanawiam jako wizytatorów organistów w obrębie diecezji chełmińskiej:

1. X. dziek. Lewandowskiego z Pelplina na obwód delegatury Wejherowskiej,
2. X. dyrek. Wiśniewskiego z Pelplina na obwód delegatury Pelplińskiej,
3. X. prob. Jankowskiego z Grodziczna na obwód delegatury chełmżyńskiej,
4. p. dyr. Hermańczyka z Pelplina na obwód delegatury kamieńskiej.

Pelplin, dnia 31 sierpnia 1927.

† **Stanisław Wojciech,**
Biskup Chełmiński.

89

Dotyczy kursu sztuki kościelnej

Ponieważ na kurs sztuki kościelnej zgłosiła się dostateczna ilość kapłanów, rozpocznie się on dnia 20 września r. b. o godz. 10 przed południem w auli Seminarjum duchownego w Pelplinie.

Pelplin, dnia 31 sierpnia 1927.

X. Rogala,
Wikarjusz Jeneralny.

90

Dekret

dotyczący przyłączenia mieszkańców miejscowości Cementownia pow. Wejherowski, do parafji Wejherowskiej i odłączenia z parafji Górskiej.

Mieszkańcy miejscowości Cementownia, pow. Wejherowski, wnieśli o wyłączenie z parafji Górskiej i przyłączenie do parafji Wejherowskiej. Po zbadaniu rzeczy i wysłuchaniu przedstawicieli stron zainteresowanych wyłączam niniejszem mieszkańców Cementowni t. j. grunta Bolszewo karta 1 Tom. I, karta 9 Tom II, karta 100 Tom V, karta 160 Tom. VI, karta 203 Tom. VIII i Orle karta 12 Tom 3/III z parafji Górskiej przyłączając ich równocześnie do parafji Wejherowskiej celem udogodnienia duszpasterstwa.

Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie od 1-go września 1927 r.

Pelplin, dnia 18 sierpnia 1927.

† **Stanisław Wojciech,**
G. W. 7962. Biskup Chełmiński.

91

Dotyczy Tygodnia Lotniczego

Liga Obrony Powietrznej Państwa, której zadaniem jest stworzenie w Polsce silnego Lotnictwa, rozwija stale swoją doniosłą dla interesów Państwa pracę przez popieranie działalności naukowej i doświadczalnej w zakresie lotnictwa i wogóle przez dążenie do tych wytkniętych w lotnictwie celów, które przyczyniają się do wzrostu potęgi i spokoju Ojczyzny.

Niezbędne do prowadzenia akcji powyższej środki materjalne stara się L. O. P. P. uzyskać od społeczeństwa i w tym celu organizuje w czasie od 4 do 11 września r. b. „Tydzień Lotniczy“ na całym terenie Rzeczypospolitej.

Dla osiągnięcia powodzenia „Tygodnia“, mającego zasilić fundusze L. O. P. P. i umożliwić dalszą działalność, koniecznem jest jak najwybitniejsze poparcie całego społeczeństwa.

Jesteśmy pewni, że silniej niż wszystkie odezwy, pomoże nam żywe słowo i poparcie Wielebnego Duchowieństwa.

Prezes Zarządu Głównego L. O. P. P.
Antoni Ponikowski.

Poparcie powyższej sprawy polecam gorąco Wielebnemu Duchowieństwu.

Pelplin, dnia 30 sierpnia 1927.

† Stanisław Wojciech,
Biskup Chełmiński.

92

Nominacje i zmiany wśród duchowieństwa.

J. E. X. Biskup Stanisław Wojciech zamianował:

X. proboszcza Wojciechowskiego z Radzyna prodziekanem dekanatu radzyńskiego;

25 sierpnia X. proboszcza Lessla z Kamienia radcą duchownym ad hon.;

31 sierpnia X. wik. Główczewskiego z Fordonu sekretarzem jeneralnym Związku towarzystw abstynenckich na diecezję chełmińską.

W komendę oddano:

parafję Barłóżno X. dziekanowi Wiśnickiemu z Kościelnej Jani.

Prefektami zamianowano:

X. Tęgowskiego przy szkole wydziałowej w Brodnicy,

X. Góreckiego przy szkole wydz. w Lidzbarku,

X. Dr. Dunajskiego przy gimn. human. w Świeciu,

X. Dr. Janka przy progimn. w Lubawie.

Administratorem zamianowano:

X. Stefana Radtkego w Miłobądzu.

Na wikarjat powołano:

X. Knittera z Przodkowa do Lubawy,

X. Ryczakiewicza z Chojnic do Starogardu,

X. Tadeusza Malinowskiego z Brodnicy do Chojnic,

X. Dembskiego z Wielkiejłąki do Grudziądza (fara).

Urlop otrzymał:

X. Stanisław Nagórski z Grudziądza celem objęcia posady katechety w Gdańsku.

Umarł:

X. proboszcz Fabjan Ulatowski w Barłóżnie.

Redaktor odpowiedzialny: X. Dr. Rogala, Wikarjusz Jeneralny.
Nakładem Biskupiego Jeneralnego Wikarjatu. Czcionkami Drukarni i Księgarni T. z o. por. w Pelplinie.